

MANTRA

Sumber: www.commonroom.com

Dina hiji waktu hidep kungsi ngabandungan barudak keur arulin di buruan. Hég aya salahsahiji budak nu labuh. Tuluy éta suku budak téh diusapan ku kolotna bari jajampéan. Kieu geura pokpokan jampéna téh:

*Jampé-jampé harupat
Geura gedé geura lumpat
Tuh bangkongna luncat
Sing jagjag tur waringkas*

Budak nu dijampéan téh, dadak sakala jagjag deui. Tuluy milu deui arulin lulumpatan jeung baturna. Boa, di antara hidep ogé aya nu kungsi ngalaman langsung kajadian model di luhur téh.

Ungkara basa sarupa kitu di luhur kaasup bagian tina karya sastra Sunda wangun puisi mantra. Kecap mantra téh asalna tina basa Sansekerta, kaasup salahsahiji bagian tina sastra lisan Sunda, anu sumebarna sacara tatalépa, sarta kagolongkeun kana puisi. Nu kaasup mantra téh mun dititénan tina eusina aya nu disebut asihan (péléét), keur ngubaran, étika atawa tata cara dina migawé hiji pagawéan, jeung kasaktian atawa kakuatan. Ku kituna, mantra téh dianggap ngandung kakuatan gaib. Maksud anu mapatkeun mantra nya éta sangkan manéhna bisa ngagunakeun kakuatan gaib pikeun ngahontal hiji tujuan.

Mantra kiwari geus langka anu maké. Komo sanggeus urang Sunda ngagem agama Islam mah, dosa hukumna hayang jadi jalma sakti. Jalma mah taya nu sakti, da nu sakti tur Mahakawasa mah ngan Allah ta'ala. Ku sabab kitu haram hukumna nyambat-nyambat ménta tulung ka mahluk séjén. Pagawéan kitu téh dina ajaran Islam mah kaasup kana pagawéan musrik.

Ti saprak urang Sunda ngaragem agama Islam, nu ditaraca téh lain mantra, tapi doa nu sumberna tina Al Qur'an jeung Hadist. Pikeun ménta kasalametan, kakuatan, kahontal cita-cita, jeung rupa-rupa kabagjaan hirup téh dina ajaran Islam mah kudu ngado'a. sajaba ti do'a-do'a husus, upamana do'a saméméh – sanggeus

dahar, saméméh hudang saré, indit-inditan, saméméh diajar, jeung sajabana, nya éta ngalaksanakeun solat anu lima waktu kaasup ngado'a. Insya Allah hirup urang bakal salamet dunya ahérat.

Dina ieu pangajaran, nu dipiharep téh hidep bisa maluruh ajén-inajén sastrana, kayaning maluruh ma'na kecap, maluruh ajén éstétika nu aya dina éta puisi mantra.

A. Maca Mantra

Sajaba ti conto di luhur téh, ieu di handap aya sababaraha conto mantra séjénna. Geura imeutan ku hidep!

Jampé Ngarah Calakan

Bismillah

*Otak éncér lir paser jamparing
Panon seukeut lir panon heulang
Haté ngagebray caang lir srangéngé
Biwir matuh saciduh metu saucap nyata
Bray paningal pinuh ninditu ka awaking*

(tina Buku Jangjawokan, Disparbud Jabar)

Sanggeus hidep maca éta mantra, naon kira-kira eusina? Hidep tangtu panasaran. Ieu di handap dipedar eusi éta mantra. Pék tengetan deui!

Bismillah

*Otak éncér lir paser jamparing
Panon seukeut lir panon heulang
Haté ngagebray caang lir srangéngé
Biwir matuh saciduh metu saucap nyata
Bray paningal pinuh ninditu ka awaking*

Eusina: Munajat atawa ngadoa ka Nu Maha Kawasa, (Allah Swt.), dimimitian ku ngucap bismillah, nu dipiharep sangkan calakan atawa pinter (otak éncér), diséhatkeun (seukeut), panonna jelas dipaké maca lir (panon heulang), dijembarkeun jeung dibersihkeun haténa (haté ngagebray caang), lamun nyarita jelas, paséhat, jeung bener, teu balélol (biwir matuh saciduh metu).

Ayeuna urang wincik unggal jajar nu aya dina éta mantra “Jampé Ngarah Calakan”. Perhatikeun pedaranana ieu di handap!

Mantra	
Jampé Ngarah Calakan	Pedaran
<i>Bismillah</i>	Kalawan nyebat asma Allah Swt.
<i>Otak éncér lir paser jamparing</i>	Uteuk babari ngarti dina narima pangajaran (diibaratkeun ngabelesatna jamparing (anak panah) tina gondéwa.
<i>Panon seukeut lir panon heulang</i>	Panon jelas ningali (maca buku) (diibaratkeun manuk heulang anu kasohor seukeut panénjona. Sanajan ngalayang di awang-awang, panonna awas nempo ka handap.
<i>Haté ngagebray caang lir srangéngé</i>	Haté nu keur diajar sina dicaangkeun (diibaratkeun caangna cahya panonpoé).
<i>Biwir matuh saciduh metu saucap nyata</i>	Lamun ditanya ku guru dipiharep bisa ngajawab, lamun keur nyarita dipiharep ngomongna lancar teu balélol.
<i>Bray paningal pinuh ninditu ka awaking</i>	Tetempoan atawa panempo jalma nu dijampéan téh leuwih jelas jeung cacaang nyorot nyaangan dirina sorangan nu keur diajar

Pancén 1

Ieu di handap téh mantra “Jampé Budak Harééng”, Jampé Raheut/Kakeureut atawa Kakadék, “Jampé Néangan Rejeki” jeung “Jampé Indit-Inditan”. Tugas hidep jeung babaturan sakelompok nya éta ieu di handap.

- 1) Nyatetkeun kecap-kecap anu teu kaharti, tuluy paluruh hartina dina kamus!
- 2) Nyawalakeun eusi nu aya dina unggal mantra!
- 3) Midangkeun hasil pagawéan kelompok hidep di hareupeun kelompok séjénna!

Jampé Budak Harééng

*Jampé-jampé kararas
Geura gedé geura waras
Hirup ka gustina
Waras ku Allahna
Rep sirep
Tiis peuting
Genah ti beurang*

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ...	...
2. ...	...
3. <i>Jsté</i>	...

Eusina: _____
_____

Jampé Raheut/Kakeureut atawa Kakadék

*Bismillahirrahmananirrahiim
Prot putih sangkana jadi
Ciduh aing nu teu matak metu
Kasurung ku daging jadi
Pet rapet ku kersaning Allah*

Harti kamus
...
...
...

Eusina: _____
_____

Jampé Néangan Rejeki

*Brul kebul ngajadi
Nu nyangkérok di balong
Nu ngagéboy di ulekan
Sang Ratu émut putih
Mangka kumpul sing ngajadi bibit
Kun fayakun*

Daptar kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ...	...
2. ...	...
3. <i>Jsté</i>	...

Eusina: _____
_____
_____

Jampé Indit-inditan

*Bismillahirrahmananirrahim
Aki karonyok kosong
Nini karonyok kosong
Pangosongkeun jalan aing
Weuh weuh weuh*

Daptar kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ...	...
2. ...	...
3. <i>Jsté</i>	...

Eusina: _____
_____
_____

Rajah Bubuka Carita Pantun Lutung Kasarung

Bul ngukus mendung ka manggung,
Ka manggung neda papayung,
Ka dewata neda suka,
Ka pohaci neda suci,
Kuring rek diajar ngidung,
Nya ngidung carita pantun,
Ngahudang carita wayang,
Nyilokakeun nyukcruk laku,
Nyukcruk laku nu bahayu,
Mapay lengkah nu baheula.

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ...	...
2. ...	...
3. <i>Jsté</i>	...

Eusina: _____
_____
_____

B. Nengetan Purwakanti dina Mantra

Dina bagian awal urang geus nengetan eusi nu aya dina mantra. Ayeuna urang ngimeutan aspek kaéndahanana, di antarana urang maluruh éndahna sora atawa anu sorana padeukeut, boh dina unggal jajar boh dina unggal kecap. Sora anu padeukeut téh sok disebut murwakanti. Geura ilikan ku hidep padeukeutna sora unggal jajar nu aya dina "Jampé Ngarah Calakan" ieu di handap.

Mantra	
Jampé Ngarah Calakan	Purwakanti
Otak éncér <u>lir</u> paser jamparing	Sora (i) → <i>lir jeung jamparing</i>
<u>Panon</u> <u>seukeut</u> lir <u>panon</u> heulang	Sora (o) → <i>panon panon</i> (mindoan kecap) Sora (eu) → <i>seukeut jeung heulang</i>

Haté ngagebray caang lir srangéngé	Sora (a) → ngagebray jeung caang
Biwir matuh saciduh metu saucap nyata	Sora (u) → matuh, saciduh, metu sora (a) → tina kecap saucap nyata
Bray paningal pinuh ninditu ka awaking	sora (a) → bray paningal sora (i) → pinuh, ninditu, sora (u) → pinuh, ninditu,

Bandingkeun ku hidep padeukeutna sora unggal jajar nu aya dina mantra “Jampé Budak Calakan” di luhur jeung mantra nu aya dina “Singlar ka Musuh” ieu di handap!

Singlar ka Musuh

*Curulung cai ti manggung
barabat ti awang-awang
cai tiis tanpa bisi
mun deuk nyatru ka si itu
mun deuk hala ka si eta
anaking palias teuing.*

Mantra	
Singlar ka Musuh	Purwakanti
<i>Curulung cai ti manggung</i>	Sora (u) → carulung, manggung
<i>barabat ti awang-awang</i>	Sora (a) → barabat, awing
<i>cai tiis tanpa bisi</i>	Sora (i) → cai, tiis, bisi
<i>mun deuk nyatru ka si itu</i>	Sora (u) → mun, nyatru, itu
<i>mun deuk hala ka si eta</i>	Sora (a) → hala, éta
<i>anaking palias teuing.</i>	Sora (i) → anaking, teuing

Pancén 2

Pék ku hidep sawalakeun jeung babaturan sakelompok pikeun migawé pancén ieu di handap.

- 1) Catet kecap-kecap nu teu kaharti dina mantra “Asihan Si Burung Pundung” jeung “Ajian Kabedasan” ieu di handap sarta téngan hartina dina kamus!

- 2) Cirian sarta tuliskeun aspék purwakanti nu aya dina unggal éta mantra!
- 4) Sawalakeun hasil pagawéan kelompok hidep jeung hasil pagawéan beunang kelompok séjénna!

(a)

Asihan Si Burung Pundung

*Asihan aing si burung pundung
 maung pundung datang amum
 badak galak datang depa
 orak laki datang numpi
 burung pundung burung cidra ku karunya
 malik welas malik asih ka awaking*

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ...	...
2. ...	...
3. Jsté	...
Asihan Si Burung Pundung	Purwakanti
<i>Asihan aing si burung pundung</i>	
<i>maung pundung datang amum</i>	
<i>badak galak datang depa</i>	
<i>orak laki datang numpi</i>	
<i>burung pundung burung cidra ku karunya</i>	
<i>malik welas malik asih ka awaking</i>	

(b)

Rajah Citra Kasunyian

*Hong citra kasunyian
 hong citra kasundulan
 jleg bumi
 jleg manusa
 jleg setan
 manusa wisesa
 setan sampurna
 sampurna kersaning Alloh
 ashadu alla ilaha illalloh
 waashadu anna Muhammadar Rasululloh.*

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ...	...
2. ...	...
3. <i>Jsté</i>	...
Rajah Citra Kasunyian	Purwakanti
<i>Hong citra kasunyian</i>	
<i>hong citra kasundulan</i>	
<i>jleg bumi</i>	
<i>jleg manusa</i>	
<i>jleg setan</i>	
<i>manusa wisesa</i>	
<i>setan sampurna</i>	
<i>sampurna kersaning Alloh</i>	
<i>ashadu alla ilaha illalloh</i>	
<i>waashadu anna Muhammadar Rasululloh.</i>	

Ajian Kabedasan

*Dampal suku ngabatu datar
bitis ngabatu wilis
nyurup ka badana
nyurup ka sungsumna
getih sabadan
bedas ngala ka aki*

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ...	...
2. ...	...
3. <i>Jsté</i>	...
Ajian Kabedasan	Purwakanti
<i>Dampal suku ngabatu datar</i>	
<i>bitis ngabatu wilis</i>	
<i>nyurup ka badana</i>	
<i>nyurup ka sungsumna</i>	
<i>getih sabadan</i>	
<i>bedas ngala ka aki</i>	

C. Nganalisis Gaya Basa dina Mantra

Tengetan deui ieu puisi mantra di handap!

Jampé Ngarah Calakan

Bismillah

*Otak éncér lir paser jamparing
Panon seukeut lir panon heulang
Haté ngagebray caang lir srangéngé
Biwir matuh saciduh metu saucap nyata
Bray paningal pinuh ninditu ka awaking*

Dina conto mantra di luhur gé kapanggih aya kecap anu dibalikan deui sageblengna, boh dina jajaran éta kénéh boh dina jajaran séjén, nu contona: panon seukeut lir panon heulang.

Aya ogé nu ngandung gaya basa babandingan (ngaibaratkeun) nu diseselan ku kecap lir. Geura titénan contona:

*Otak éncér lir paser jamparing
Panon seukeut lir panon heulang
Haté ngagebray caang lir srangéngé*

Pancén 3

Pancén hidep jeung babaturan sakelompok téh nyaéta:

- 1) Nyatet kecap-kecap nu aya dina mantra "Asihan Si Burung Pundung" sarta "Jangjawokan Paranti Dipupur" sarta paluruh hartina dina kamus.
- 2) Nganalisis gaya basa nu aya dina mantra "Asihan Si Burung Pundung" sarta "Jangjawokan Paranti Dipupur".
- 3) Nyawalakeun hasil pagawéan kelompok hidep jeung kelompok séjénna di hareupeun kelas!

Jangjawokan Kasaktian/Kakuatan

Sima

*Sima aing sima maung
Sima kula sima jelema
Dungkuk aing sagedé gunung
Awak aing sagedé jaksa*

*Tangtung aing madep ka langit
 Saur aing madep ka langit
 Saur aing sabda gugur
 Kereteg taya beunangna
 Sora aing sabda gelap
 Tur gumentur tar gumentar*

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ... 2. ... 3. <i>Jsté</i>	... ...
Jangjawokan Kasaktian/ kakuatan	Gaya Basa
<i>Sima</i> <i>Sima aing sima maung</i> <i>Sima kula sima jelema</i> <i>Dungkuk aing sagedé gunung</i> <i>Awak aing sagedé jaksa</i>	
<i>Tangtung aing madep ka langit</i> <i>Saur aing madep ka langit</i> <i>Saur aing sabda gugur</i> <i>Kereteg taya beunangna</i> <i>Sora aing sabda gelap</i> <i>Tur gumentur tar gumentar</i>	...

Jangjawokan Paranti Dipupur

*Pupur aing pupur panyambur
 panyambur panyangkir rupa
 nyalin rupa ti Dewata
 nyalin sari widadari
 nya tarang téja mentrangan
 nya halis katumbirian
 nya irung kuwung-kuwungan
 dideuleu ti hareup sieup*

*disawang ti tukang lenjang
 ditilik ti gigir lengik
 mangka welang mangka asih ka nu dipupur
 ditenjo ku saider kabéh*

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ... 2. ... 3. <i>Jsté</i>	... ...
Jangjawokan Paranti Dipupur	Gaya Basa
<i>Pupur aing pupur panyambur panyambur panyangkir rupa nyalin rupa ti Dewata nyalin sari widadari nya tarang téja mentrangan nya halis katumbirian nya irung kuwung-kuwungan</i>	
<i>dideuleu ti hareup sieup disawang ti tukang lenjang ditilik ti gigir lengik mangka welang mangka asih ka nu dipupur ditenjo ku saider kabéh</i>	...

D. Nengetan Wirahma dina Mantra

Mantra kaasup kana puisi bébas, teu diatur guru lagu jeung guru wilanganana, jumlah pada atawa padalisan. Ku kituna, wirahmana ogé henteu matok polana. Najan kitu, sok aya sababaraha mantra anu ngudag kana purwakanti (ngudag padeukeutna sora). Jigana keur kaéndahan basa, sangkan ngeunaheun kadéngéna. Geura urang titénan wirahma atawa randegan jeung pola engang dina unggal jajaran aya dina Jampé Ngarah Pinter ieu di handap.

Jampé Ngarah Calakan

<u>Bismillah</u>	(3)	
3		
<u>Otak éncér / lir paser jamparing</u>	(4-6)	
4	6	
<u>Panon seukeut / lir panon heulang</u>	(4-5)	
4	5	
<u>Haté ngagebray / caang lir srangéngé</u>	(5-6)	
5	6	
<u>Biwir matuh / saciduh metu / saucap nyata</u>	(4-5-5)	
4	5	5
<u>Bray paningal / pinuh ninditu / ka awaking</u>	(4-5-4)	
4	5	4

Bandingkeun wirahma nu aya dina mantra "Jampé Ngarah Calakan" jeung nu aya dina mantra "Jampé Budak Harééng" ieu di handap.

Jampé Budak Harééng

<u>Jampé-jampé / kararas</u>	(4-4)
4	3
<u>Geura gedé / geura waras</u>	(4-4)
4	4
<u>Hirup / ka gustina</u>	(2-4)
2	4
<u>Waras / ku Allahna</u>	(2-4)
2	4
<u>Rep/ sirep</u>	(1-2)
1	2
<u>Tiis / peutting</u>	(2-2)
2	2
<u>Genah / ti beurang</u>	(2-3)
2	3

Sabada dirucat, kapanggih randegan jeung réana engang unggal jajaran henteu angger. Hartina unggal puisi mantra ngabogaan pola anu teu sarua.

Pancén 4

Ieu di handap aya mantra "Jampé Raheut/Kakeureut atawa Kakadék", "Jampé Néangan Rejeki", jeung Jampé Indit-inditan. Pancéh hidep jeung babaturan sakelompok nya éta ieu di handap.

- 1) Nyatet kecap-kecap nu teu dipikaharti dina éta mantra satra maluruh hartina dina kamus.
- 2) Maluruh wirahma nu aya dina éta mantra.
- 4) Sawalakeun hasil pagawéan kelompok hidep jeung kelompok séjénna di hareupeun kelas!

Jampé Raheut/Kakeureut atawa Kakadék

*Bismillahirrahmananirrahiim
Prot putih sangkana jadi
Ciduh aing nu teu matak metu
Kasurung ku daging jadi
Pet rapet ku kersaning Allah*

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ... 2. ... 3. <i>Jsté</i>	... ...
Jampé Raheut/Kakeureut atawa Kakadék	Wirahma
<i>Bismillahirrahmananirrahiim Prot putih sangkana jadi Ciduh aing nu teu matak metu Kasurung ku daging jadi Pet rapet ku kersaning Allah</i>	

Jampé Néangan Rejeki

*Brul kebul ngajadi
Nu nyangkérok di balong
Nu ngagéboy di ulekan
Sang Ratu émut putih
Mangka kumpul sing ngajadi bibit
Kun fayakun*

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ... 2. ... 3. <i>Jsté</i>	... ...
Jampé Néangan Rejeki	Wirahma
<i>Brul kebul ngajadi Nu nyangkérok di balong Nu ngagéboy di ulekan Sang Ratu émut putih Mangka kumpul sing ngajadi bibit Kun fayakun</i>	

Jampé Indit-inditan

Daptar Kecap nu teu kaharti	Harti kamus
1. ... 2. ... 3. <i>Jsté</i>	... ...
Jampé Indit-inditan	Wirahma
<i>Bismillahirrahmananirrahim Aki karonyok kosong Nini karonyok kosong Pangosongkeun jalan aing Weuh weuh weuh</i>	

(Tina Panyungsi Sastra, Yus Ruyana)

E. Ngabandingkeun Papasingan Mantra

Upama nilik kana pungsina, mantra bisa dibagi jadi genep wanda atau jenis, nya éta (1) jangjawukan, (2) asihan, (3) jampe, (4) ajian, (5) singlar, dan (6) rajah.

Jangjawukan dipapatkeun upama rék milampah hiji pagawéan, anu dipalar sangkan kahontal hasilna, tur anu ngalampahkeunana aya dina karahayuan, upamana di mana rék turun, leumpang, diuk, nangtung,

midang, nganjang, masamoan, keupat, seuri, ngadeuleu, nyiuk béas, ngisikan, dahar, nginum, nyeupah, jsté. Pohara lobana jangjawokan anu patali jeung tatanén, ti mimiti macul, tebar, tandur, dibuat, ngakut paré, ngelep paré di leuit, nepi ka nutup panto leuit. Beunang disebutkeun yén jalma-jalma baheula anu palercaya mah teu tinggal ti jangjawokan.

Asihan dipapatkeun pikeun ngawasa sukma nu lian, anu dipikacinta, sangkan bogoheun jeung sangkan anu mapatkeun éta asihan pinunjul kakasépanana atawa kageulisanana, nepi ka saréréa padaasih, padanyaah, padaresep, upamana awéwé ku lalaki atawa lalaki ku awéwé, ku atasan, atawa ku dunungan.

Jampé biasana dipapatkeun pikeun ngubaran atawa ngaleungitkeun kasakit, kanyeri, kacilakaan, sangkan cageur. Upamana baé lamun kabeureuyan, dicoco kala, katerap kasakit puru rawit, jéngkoleun. Teu pati réa nyebut-nyebut lelembut.

Ajian anu dipapatkeun pikeun ngadatangkeun kakuatan, kabedasan, meunang karahayuan jiwa, raga jeung pakaya, gedé kawani, ludeungan, henteu keuna ku rupa-rupa balai jeung wisaya, bedas, awét ngora. Tapi aya ogé anu sok dipaké pikeun maksud nandasa anu lian, nya éta ajian-ajian anu sok diparuhit ku tukang teluh.

Singlar dipapatkeun pikeun nyinglar atawa nyinkahkeun hal-hal anu teu dipikahayang, saperti kasakit, siluman-siluman jeung sajabana, nyinglar jurig, kuntilanak, lelembut, anu sakirana sok ngagangu ka manusa. Kitu deui sok dipaké nyinglar sasatoan, sato leuweung, hama, musuh, subaya ti nu lian, guludug, jeung hujan angin, dina ngariksa kebon, pepelakan, jeung kasalametan diri. Kebon sangkan henteu kaasupan ku sasatoan, pepelakan sangkan henteu diranjah ku sato leuweung, paré sangkan henteu ayeuh ku hujan angin. Paraji dina méméh prak marajian téh nyinglar heula kuntianak katut lelembut anu jahat lianna, kitu deui anu rék ngaduruk pihumaeun nyinglar heula lelembut anu aya di dinya. Waktu rék saré mapatkeun heula singlar, pikeun nolak bisi aya subaya nalika urang keur saré. Singlar téh dipakéna geusan meunang karahayuan, jadi pikeun tujuan-tujuan anu hadé.

Rajah biasana dipapatkeun pikeun kasalametan, henteu kakeunaan ku hal-hal anu teu dipikahayang. Baheula mah rajah sok dipaké paranti ari ngambah tempat nu sanget, rék muka pihumaeun, nyieun babakan, rék nyicingan hiji tempat, rék migawé kai pibahaneun, nalukkeun siluman-siluman, nulak gawé anu jail, paranti ari ngaruat, paranti ari caah atawa

hujan, paranti pamunah impian goréng, dijauhkeun tina gangguan rupa-rupa dedemitjeung siluman. Kabéh maksudna mah geusan ngadatangkeun karahayuan baé.

Pancén 5

Pancén hidep jeung babaturan sakelompok ayeuna nya éta ngadingkeun naon bédana eusi nu aya dina jampé, asihan, jangjawokan, ajian, singlar, jeung rajah!

Mantra	Eusi	Koméntar
Jangjawokan		
Asihan		
Jampé		
Ajian		
Singular		
Rajah		